

Voorzitter

beperken, maar het is bekend dat de goedkeuring en implementatie van een richtlijn de nodige tijd kost. Daarom stelt de Europese Commissie, gezien de ernst van de zaak, een onmiddellijk verbod voor. Dit voorstel wordt aanstaande maandag 22 november door de lidstaten besproken in het Committee of Product Safety Emergencies, zeg maar het "comité voor noodgevallen". Mijn fractie vindt dat Nederland een signaal moet afgeven en daarom moet Nederland voor dat verbod stemmen.

Ik vraag toestemming tot interpellatie van minister Borst aangaande het Nederlandse stemgedrag. Ik wil benadrukken dat ik dit verzoek bij hoge uitzondering doe. Wij hebben kennisgenomen van het standpunt van de minister, namelijk om een en ander te regelen via de Warenwet: in de Warenwet zouden de maximale waarden worden vastgesteld van de ftalaten die bij het sabbelen kunnen vrijkomen en kunnen worden opgenomen. Wij hebben het gevoel dat de minister niet op onze lijn zit. Wij willen daarom hierover met haar van gedachten wisselen en haar meegeven dat een verbod op zijn plaats is, omdat het hierbij om kwetsbare kleine kinderen gaat.

Mevrouw **Eisses-Timmerman** (CDA): Voorzitter! Mijn fractie ondersteunt dit voorstel.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter! Mijn fractie ondersteunt dit voorstel ook.

De heer **Patijn** (VVD): Voorzitter! Ik kan de inhoud en de urgentie van het verzoek van mevrouw Swildens niet beoordelen. Wel wil ik een algemene opmerking maken. Het gaat hierbij om een voorlopige voorziening, te nemen in een uitvoerend comité van de EU. Er zijn ongeveer 300 van dergelijke uitvoerende comités, die maandelijks tientallen besluiten nemen om voorlopige voorzieningen te treffen voor zaken die bij het bestuur van de Europese rechtsoorde aan de orde zijn. Ik wil niet in uw beslissing treden om een interpellatie toe te staan, maar als wij de weg opgaan dat de Kamer vooraf alle besluiten van die uitvoerende comités moet controleren, dan wens ik u en mijzelf veel geluk. Ik wil dit signaleren en er bij u aandacht voor vragen om in de

commissie voor de Werkwijze der Kamer de vraag aan de orde te stellen op welk niveau en met welke mate van indringendheid en gedetailleerdheid wij vooraf de regering moeten controleren als deze meewerkt aan Brusselse uitvoeringsbesluiten. Hieraan zitten immers constitutionele en praktische kanten.

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Voorzitter! Juist daarom sprak ik nadrukkelijk uit dat het om een verzoek bij zeer hoge uitzondering gaat. Het mag immers geen gewoonte worden; daarin geef ik de heer Patijn groot gelijk. Maar het gaat hier om het voorkomen van risico's voor de allerkleinsten, de zeer kwetsbare peuters, en daarom vinden wij een direct ingrijpen en een snel verbod gerechtvaardigd.

De **voorzitter**: Als ik het goed heb begrepen, stelt mevrouw Swildens de Kamer voor om tot een standpunt te komen over een voorziening; ook wil zij de minister tijdens een interpellatie vragen stellen. Wij zullen zo snel mogelijk een tijdstip voor de interpellatie trachten te vinden. Ik zal de Kamer hieromtrent later een voorstel doen. Wel neem ik graag het voorstel van de heer Patijn ter harte: zowel in de commissie voor de Werkwijze der Kamer als wellicht ook in de algemene commissie voor Europese Zaken zal eens aan de orde moeten komen hoe in het algemeen met deze kwesties moet worden omgegaan.

Het woord is aan de heer Blaauw.

De heer **Blaauw** (VVD): Mevrouw de voorzitter! De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat heeft in een extra procedurevergadering besloten om morgenmiddag een algemeen overleg te houden met de minister van Verkeer en Waterstaat naar aanleiding van de ontwikkelingen omtrent de exploitatie van de HSL-Zuidlijn. Enkele woordvoerders hebben inmiddels aangegeven het verslag van dit algemeen overleg op de agenda van de plenaire vergadering te willen zetten en wel voor donderdag aanstaande 17.00 uur. De reden voor dit tijdstip is dat op dat moment de deadline verloopt die de regering en de NS met elkaar hebben afgesproken.

De **voorzitter**: Ik hoor wel of men mij dit verzoek daadwerkelijk doet.

Op een later tijdstip zal ik hierover eventueel een voorstel doen.

Het woord is aan de heer Rabbae.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! De minister voor Ontwikkelingssamenwerking heeft tijdens een algemeen overleg in juni de toezegging gedaan de Kamer binnen twee weken een brief te doen toekomen over het onderwerp migratie en ontwikkeling. De Kamer heeft deze brief nog niet ontvangen. Ik verzoek u daarom de minister te vragen haar toezegging alsnog na te komen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen over negentien moties**, ingediend bij de behandeling van de **begroting van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij**, te weten:

- de motie-Th.A.M. Meijer over een eerste nota nationaal landbouwbeleid (26800-XIV, nr. 12);
- de motie-Th.A.M. Meijer c.s. over afzien van een generieke korting voor de sector varkenshouderij (26800-XIV, nr. 13);
- de motie-Th.A.M. Meijer c.s. over onderzoek naar nitraat (26800-XIV, nr. 14);
- de motie-Th.A.M. Meijer c.s. over sociaal flankerend beleid (26800-XIV, nr. 15);
- de motie-Waalkens over een agrarische hoofdstructuur (26800-XIV, nr. 16);
- de motie-Waalkens c.s. over biologische landbouw (26800-XIV, nr. 17);
- de motie-Swildens-Rozendaal/ Augusteijn-Esser over de herinrichting van Midden-Delfland (26800-XIV, nr. 18);
- de motie-M.B. Vos over het nieuwe natuurbeleidsplan NBL21 (26800-XIV, nr. 20);
- de motie-M.B. Vos over verdrogingsbestrijding (26800-XIV, nr. 21);
- de motie-Geluk c.s. over de fiscale stimuleringsregeling (26800-XIV, nr. 22);
- de motie-Geluk c.s. over versnelling van de herstructurering van de glastuinbouw (26800-XIV, nr. 23);

Voorzitter

- de motie-Augusteijn-Esser c.s. over de EHS (26800-XIV, nr. 24);
- de motie-Augusteijn-Esser/Swildens-Rozendaal over een slijbdepot in het IJsselmeer (26800-XIV, nr. 25);
- de motie-Stellingwerf c.s. over vasthouden aan Agenda 2000 bij de WTO-onderhandelingen (26800-XIV, nr. 26);
- de motie-Stellingwerf/M.B. Vos over alternatieven voor dierproeven (26800-XIV, nr. 27);
- de motie-Poppe over duurzame landbouw en schaalvergroting (26800-XIV, nr. 28);
- de motie-Poppe/Th.A.M. Meijer over armoede onder boerengezinnen (26800-XIV, nr. 29);
- de motie-Poppe c.s. over belemmeringen voor jonge boeren (26800-XIV, nr. 30);
- de motie-Poppe c.s. over productie-beheersing (26800-XIV, nr. 31).

(Zie vergadering van 13 oktober 1999.)

De **voorzitter**: Inmiddels zijn drie gewijzigde moties rondgedeeld.

De motie-Waalkens (26800-XIV, nr. 16) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de Nederlandse land- en tuinbouw voor een ingrijpende herstructurering staat;

overwegende, dat het noodzakelijk is om voor verschillende sectoren in de land- en tuinbouw duidelijkheid te krijgen over de ruimtelijke inpassing;

overwegende, dat ook de VROM-raad pleit voor een verweving van functies in het landelijk gebied als dat mogelijk is en voor een scheiding als dat noodzakelijk is;

verzoekt de regering in het kader van de vijfde nota ruimtelijke ordening en het tweede structuurschema Groene ruimte zich in te zetten voor de realisering van een agrarische hoofdstructuur,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is voorgesteld door de leden Waalkens en Van der Vlies. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 39 (26800-XIV).

De motie-M.B. Vos (26800-XIV, nr. 21) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat het doel ten aanzien van verdrogingsbestrijding in 2000 niet gehaald zal worden;

overwegende, dat veel inspanning nodig is om het doel van 40% reductie voor het jaar 2010 te realiseren;

verzoekt de regering een notitie aan de Kamer te doen toekomen waarin de regering aangeeft hoe zij de 40% reductiedoelstelling voor het jaar 2010 zal realiseren en in hoeverre de beschikbare middelen daarvoor toereikend zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 40 (26800-XIV).

De motie-Geluk c.s. (26800-XIV, nr. 22) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat:
- in de begroting 2000 een ombuiging van 31,7 mln. voor het stimuleringskader is opgenomen;
- het stimuleringskader bedoeld is voor innovatie in het landelijk gebied;

- de komende jaren grote (ook ruimtelijke) veranderingen in het landelijk gebied op stapel staan;

van mening, dat duurzame landbouw meer is dan biologische productiemethoden alleen, en dat naast productie ook marketing, afzet van

producten en inrichting van het landelijk gebied de komende jaren een duurzame invulling moeten krijgen;

van mening, dat een product met een certificaat van de stichting Milieukeur in principe aan de definitie van duurzame landbouw voldoet en de stichting Milieukeur de land- en tuinbouw in de volle breedte vertegenwoordigt;

van mening, dat het stimuleringskader bij uitstek een instrument is waarmee de verandering, vernieuwing en verduurzaming van de productie en de inrichting van het landelijk gebied kunnen worden ondersteund;

verzoekt de regering de fiscale stimuleringsregeling zodanig om te vormen dat ruimte gegeven wordt aan projecten in de biologische landbouw alsmede aan volgens de eisen van de stichting Milieukeur of een gelijkwaardige organisatie verkregen agrarische productie, zodat noodzakelijke veranderingen en innovaties in het landelijk gebied kunnen worden vormgegeven;

en daarvoor de bedragen te gebruiken die zijn ingeboekt voor biologische landbouw middels de invoering van een fiscale stimuleringsregeling in de vorm van een duurzame ondernemersaftrek, volgend jaar 20 mln. en in de jaren daarna een oplopend bedrag,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 41 (26800-XIV).

Op verzoek van mevrouw Vos stel ik voor, haar motie (26800-XIV, nr. 20) van de agenda af te voeren.

Op verzoek van mevrouw Augusteijn-Esser stel ik voor, haar motie (26800-XIV, nr. 25) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik geef de gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Stellingwerf** (RPF): Voorzitter! Mijn stemverklaring

Stellingwerf

betreft de gewijzigde motie-Geluk c.s. op stuk nr. 41 (26800-XIV). De fracties van RPF en GPV zijn voor de doelstelling van deze motie om de landbouw in den brede te stimuleren, tot grotere duurzaamheid te komen. Wij zijn het echter niet eens met de in de motie voorziene dekking, namelijk de middelen die bedoeld zijn voor biologische landbouw breder in te zetten. Dat is een onwenselijke vorm van versnippering. Wij vinden bredere steun voor duurzaamheid een goede zaak, maar daar zullen dan wel extra middelen voor moeten worden gevoteerd. Dat is niet het geval en daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

In stemming komt de motie-Th.A.M. Meijer (26800-XIV, nr. 12).

□

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Th.A.M. Meijer c.s. (26800-XIV, nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Th.A.M. Meijer c.s. (26800-XIV, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd. Ik kan de uitslag van de stemming niet precies vaststellen. Wij zullen hoofdelijk moeten stemmen.

Vóór stemmen de leden: Schreijer-Pierik, Schutte, Van der Staaij, Stellingwerf, Stroeken, Terpstra, Udo, Verbugt, Verburg, Verhagen, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Voorhoeve, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, De Vries, Weekers, Weisglas, Van Wijmen, Wijn, Wilders, Van den Akker, Van Ardenne-van der Hoeven, Atsma, Van Balen, Balemans, Balkenende, Van Beek, Van den Berg,

Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, Brood, Buijs, Van de Camp, Cherribi, Cornielje, Dankers, Van Dijke, Dijkstal, Van den Doel, Eisses-Timmerman, Essers, Eurlings, Geluk, De Haan, Hessing, Hillen, Van der Hoeven, Hofstra, De Hoop Scheffer, Kamp, Klein Molekamp, Van der Knaap, Leers, Luchtenveld, E. Meijer, Th.A.M. Meijer, Van Middelkoop, Mosterd, Nicolai, Niederer, Oplaat, Örgü, Passtoors, Patijn, Reitsma, Remak, Rietkerk, Rijpstra, Ross-van Dorp en Rouvoet.

Tegen stemmen de leden: Santi, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schoenmakers, Smits, Spoelman, Van der Steenhoven, Swildens-Rozendaal, Valk, Van der Veer, Vendrik, Van Vliet, M.B. Vos, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, De Wit, Witteveen-Hevinga, Van Zijl, Zijlstra, Van Zuijlen, Albayrak, Apostolou, Arib, Augusteijn-Esser, Bakker, Barth, Belinfante, De Boer, Van Bommel, Bos, Bussemaker, De Cloe, Crone, Dijkma, Dittrich, Duivesteijn, Duijkers, Feenstra, Van Gent, Van Gijzel, Giskes, Gortzak, De Graaf, Halsema, Hamer, Harrewijn, Van Heemst, Hermann, Herrebrugh, Hindriks, Van der Hoek, Hoekema, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Kortram, Kuijper, Lambrechts, Marijnissen, Melkert, Middel, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Poppe, Rabbae, Ravestein, Rehwinkel, Van 't Riet en Rosenmöller.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat 74 leden voor de motie hebben gestemd en 74 leden ertegen. In een volgende vergadering zal er weer over worden gestemd. Ik zal mij er nader over beraden of wij dat morgen of volgende week dinsdag doen.

In stemming komt de motie-Th.A.M. Meijer c.s. (26800-XIV, nr. 15).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Waalkens/Van der Vlies (26800-XIV, nr. 39).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks tegen deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Waalkens c.s. (26800-XIV, nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Swildens-Rozendaal/Augusteijn-Esser (26800-XIV, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-M.B. Vos (26800-XIV, nr. 40).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Geluk c.s. (26800-XIV, nr. 41).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, het CDA en de SGP voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Geluk c.s. (26800-XIV, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Augusteijn-Esser (26800-XIV, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie het CDA tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Stellingwerf c.s. (26800-XIV, nr. 26).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Stellingwerf/M.B. Vos (26800-XIV, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Poppe (26800-XIV, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe/Th.A.M. Meijer (26800-XIV, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe c.s. (26800-XIV, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe c.s. (26800-XIV, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het GPV en de RPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend bij de behandeling van de **notitie "Kabel, omroep en consument; pluriformiteit, betaalbaarheid en vrije keuze" (26602, nr. 2)**, te weten:

- de motie-Atsma over het bevorderen van de concurrentie tussen kabelinfrastructuren (26602, nr. 3);
- de motie-Van Bommel over levering van het eenheidspakket tegen de bestaande voorwaarden (26602, nr. 4).

(Zie vergadering van 9 november 1999.)

In stemming komt de motie-Atsma (26602, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Bommel (26602, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 2000 (26800-VIII)**, en over:

- de motie-Ross-van Dorp c.s. over post-HBO-opleiding voor onderwijs aan allochtone kinderen (26800-VIII, nr. 16);
- de motie-Ross-van Dorp over de administratieve druk op gemeentebesturen (26800-VIII, nr. 17);
- de motie-Ross-van Dorp c.s. over de vakantiespreiding (26800-VIII, nr. 18);
- de motie-Eurlings over de bekostiging van het primaire proces van het hoger onderwijs (26800-VIII, nr. 19);
- de motie-Eurlings/Hamer over het dreigend tekort aan hoogopgeleiden (26800-VIII, nr. 20);

- de motie-Eurlings/Hamer over het experiment met vouchers (26800-VIII, nr. 21);
- de motie-Eurlings c.s. over de Open Universiteit (26800-VIII, nr. 22);
- de motie-Hamer c.s. over het dalen van het aantal studenten in het secundaire beroepsonderwijs (26800-VIII, nr. 23);
- de motie-Hamer c.s. over duale routes in het secundaire en hoger beroepsonderwijs (26800-VIII, nr. 24);
- de motie-Hamer c.s. over het budget voor hogescholen (26800-VIII, nr. 25);
- de motie-Rabbae over de verlaging van de leerplichtleeftijd (26800-VIII, nr. 27);
- de motie-Rabbae/Ross-van Dorp over het schoolzwemmen (26800-VIII, nr. 28);
- de motie-Rabbae c.s. over schoolinternaten (26800-VIII, nr. 29);
- de motie-Rabbae/Eurlings over de aanvullende beurs (26800-VIII, nr. 30);
- de motie-Rabbae/Eurlings over de studentenaantallen in het wetenschappelijk onderwijs (26800-VIII, nr. 31);
- de motie-Passtoors c.s. over de beheersing van de Nederlandse taal (26800-VIII, nr. 32);
- de motie-Van Bommel over het sponsorconvenant (26800-VIII, nr. 33);
- de motie-Van Bommel over de prijs van schoolboeken (26800-VIII, nr. 34);
- de motie-Van Bommel over een veiligheidsfonds voor basisscholen (26800-VIII, nr. 35);
- de motie-Lambrechts over de programma's in de tweede fase van het voortgezet onderwijs (26800-VIII, nr. 36);
- de motie-Lambrechts over een gefaseerde invoering van het VMBO (26800-VIII, nr. 37);
- de motie-Lambrechts c.s. over één bekostigingsstelsel voor HBO en WO (26800-VIII, nr. 38);
- de motie-Lambrechts c.s. over het kunstvakonderwijs (26800-VIII, nr. 39);
- de motie-Lambrechts c.s. over de numerus fixus voor de studie tandheelkunde (26800-VIII, nr. 40);
- de motie-Van der Vlies c.s. over de werkdruk voor schooldirecteuren (26800-VIII, nr. 41).

(Zie vergadering van 10 november 1999.)

De **voorzitter**: Ik deel mede, dat de heer Van der Vlies zijn amendement op stuk nr. 10 intrekt en dat mevrouw Hamer haar amendemen-